

eBOKLAGRET

Sigurd Agrell

Den dolda örtagården

Sigurd Agrell

DEN DOLDA ÖRTAGÅRDEN

Originalutgåvan är från 1908.

Idé och utformning:

Franko Luin

franko@omnibus.se

ISBN 91-7301-031-6

Omnibus Typografi

www.omnibus.se/eBoklagret

eboklagret@omnibus.se

 Omnibus |

INNEHÅLL

<i>Dikter i sagoton</i>	5
Den dolda örtagården	6
Prins Smek	7
Älvkungens dotter	9
Svanjungfrun	11
Havsfrun	14
Rosend'-Snövit	16
Nureddin-dikter	17
<i>Tolv sonetter i ädel materia</i>	28
I · Elfenben	29
II · Brons	30
III · Ebenholts	31
IV · Kristall	32
V · Silver	33
VI · Pärlemor	34
VII · Porslin	35
VIII · Alabaster	36
IX · Korall	37
X · Marmor	38
XI · Stål	39
XII · Guld	40

<i>I Tatralandet</i>	41
I · I månens silverkalla glans	42
II · Se, över oss står himlen blå	43
III · Av vita blom ditt knä är täckt	44
IV · Så lever du i detta land	45
V · I dag är rymden utan glans	46
VI · Så låt oss gå likt tvenne barn	47
VII · Du nya dag, du nya liv	48
VIII · Min själ fått ro — för länge sen	49
IX · I stilla dröm min dag förgår	50
X · Hav tack, farväl! Min stund är all	51
<i>Hymner till natten</i>	52
I · O höga Natt, som stjärnströdd tiger	53
II · Mitt öga Dagen gav klenoder	54
III · Bland sol och is mitt liv försmäktat	55
IV · Vita systrar, sakta tonen	56
V · Silverrena ljusa Lyra	57
VI · Castors, Polux' ljusa fålar	58
VII · Vaggen, vaggen, stilla vågor	59
VIII · Sakta ödet synts dig tvinns	60
IX · Blicka mot halvmånens skyföljda skäras	61
X · Älskade, älskade, nu vill jag tänka	62
XI · Ack, var det länge sedan?	63
XII · Nu vill jag vara allen med mitt öde	64

D I K T E R I S A G O T O N

*O Morgon, led mig i din purpurbrand
med Västanvinden till ditt underland:
att lyss till drömmens sagobrunnars sus,
förr än den unga dagen sorlar ljus!*

DEN DOLDA ÖRTAGÅRDEN

O, uppfyll på nytt mina sinnen
likt vårblom på ångande jord, —
du kärlek av trofasta minnen
och vackra smeksamma ord!
I hjärtats innersta bär jag
en grönskande örtagård,
till blånande morgonen är jag
där trygg i min älskades vård.

Med mjuka darrande händer
hon virar min tinning en krans
och ler med månlysta tänder
och mörka pupillers glans.
De unga läpparna glöda
likt nattröda rosors bräm.
Men liksom hos ätthöga döda
är pannan blek och förnäm.

PRINS SMEK

I purpurrock med hermelin —
en storögd gosse tunn och fin —
i höga gyllne stolen
du drömde blek om ärans glans,
om riddarns blanka sköld och lans
och svärdens lek i solen;
och om en dunkel sorg det fanns,
du grät med pärlad ögonfrans
vid blåa sidenkjolen,
du sövdes in av vit jasmin
och smek av vind och mandolin
och trånande fiolen. — —

Din ungdom kom, en bidans tid:
dig skänktes ej den stolta strid, —
men stunder giftigt bittra;
till blods du dina läppar bet
åt alla fegas lumpenhet
att smila eller fnittra;
du grät ibland i hemlighet,
din tröst blev någon död poet

och någon gammal cittra,
tills morgonväktens gyllne frid
lät världen synas stor och vid
och fria lärkor kvittra. — —

Så svunno dina ungdomsår.
Nu kräver mandom nya sår —
bland bilorna och svärden!
Mot västerrandens röda sky
ses svarta vilsna fåglar fly:
dig blir ej stilla färden.
Du rispas väl av stål och bly
och sanden piskar hård din hy,
dig skänks ej plats vid härden. —
Men gå med stormen i ditt hår
och manteln fläkt av stigens snår
hän i den vida världen!

ÄLVKUNGENS DOTTER

Av månskenssmek är min kärlek,
av nattens glittrande dagg,
av fjärilsvingar som sargats
på nyponrosknoppens tagg:
i luftens stillhet sväva
ett minnes ljuvhet och agg.

Min kära var älvkungens dotter:
av spindelväv hennes dräkt
var tvunnen och snövit, fjunmjuk
den lekte i nattvindens fläkt.
De guldgula lockarnas lenhet
av blåklockshuva var täckt.

Vid grodornas kvällsång om våren
vi vandrade hand i hand.
Vi drogo bland liljekonvaljer
längs bäckens sorlande strand. —
I äppelblommen vi sovo
på jättarnas trädgårdsland. — —

Av månskensmek var vår kärlek,
av nattens glittrande dagg,
av fjärilsvingar, som rörde
vid nyponrosknoppens tagg. —
I luftens stillhet sväva
ett minnets ljuvhet och agg . . .

SVANJUNGFRUN

Varthän, varthän flög du, kära,
varthän flög du i svanehamn? —
Finns du fjärran, vaggar du nära,
viskar vågen för dig mitt namn?

— — Högt bland fjällarnas
vita snö
är vid hållarnas
brant en sjö,
dunkelblå likt en klar safir.
Svept i dimmornas silverskir
bortom kalgråa klippor lagd
likt en glimrande
grön smaragd —
är en skimrande
björkgrön ö, —
där förtrollade jungfrur dö. — —

Dithän, dithän flög du, kära. —
Flög du dithän i svanehamn?
Kommer aldrig du mer mig nära
fjunmjukt skälvande i min famn?

— — Över slätternas
vita snö,
medan nätternas
stjärnor dö,
vill jag vandra! — Tills mild zefir
skingrar dimmornas silverskir. —
Kanske ser jag en morgon då
skära skimrande
vågor gå —
hän mot glimrande
vårgrön ö,
där i svanehamn dväljs min mö. — —

Dithän, dithän jag kommer, kära.
Hör dig klaga i svanehamn,
träder obemärkt tyst dig nära,
viskar sakta igen ditt namn:

— Då förhåxningens
makt får dö,
fjunbevåxningen
skall du strö,
stå där skålvande skår och skir, .
smekt av susande sval zefir,
höljd av ljungris och björkars flarn,

guldhårsskimrande
vita barn. —
Hän från glimrande
grönljus ö
bort vi vagga på klarblå sjö . . .

HAVSFRUN

Havsfruns ögons smaragdkalla grönhet
dragit min själ mot sin sugande skönhet.

Kvällen låg vårblå, stjärngles, klar och ljum.
Aftonrodnan dog i vallmoröda ränder.
— Maktlös, het och stum
sjönk min mun mot pärlhårda tänder.
Skuldrorna vilade på mina händer,
brösten höjdes vita som vaggande vågors skum!
Hårets slingors saltstarka fukt
sövde mig in med sin dövande lukt,
fiskstjärtens glittrande silverfjäll
smekte min kropp på månkall häll . . .
Så sjönk hon i djupet.
Svann i tigande vårblå kväll. — —

Ensam står jag vid det mörka stupet,
höstvinden piper klagande och gäll.
Måsarnas vita vingar
kretsa ångestsnabbt i vida ringar.
Vågorna slå och slå.

Svarta skyar gå.
Knappt en enda stjärna lyser. —
Elsamt, elmsamt mitt hjärta fryser.
Vill kylas, kylas till döds ändå
i förtvivlan vid vita kalla bröst
fångslat fast av
sugande ögons glans och snärjande fuktigt hår.
— Varför tog du min vindljumma vår?
Varför kommer du icke i stormkall höst?
Havsfru med gröna ögons köld, —
du, som tryckt mitt huvud mot bröstets stålsvala sköld!

ROSEND'-SNÖVIT

Så lades Rosend'-Snövit på bår:
som ebenholts glänste det svarta hår.
Likt vitaste elfenben låg stel hennes kropp,
blott munnen var röd som ett nyponbloms knopp.

Och kvällsolen glödde dröjande huld:
längs ansiktets linje föll glimmande guld,
på läpparnas vemod och hakans mjuka bukt.
Blek låg hon bland vaxljus i granrisångans fukt. —

— För ren var din panna, för vek var din läpp,
att leva vid lampor och urens knäpp
bland instängda blommor i mänskobonings rum
vid hårda ord från alla, vars rygg var krum.

Bland avund och ondska blev kort din tid.
Du somnade hän i skönhhetens frid:
med solguldets ro över hakans mjuka bukt
blek låg du bland vaxljus i granrisångans fukt.

NUREDDIN-DIKTER

EN TROLLMANS MONOLOGER

TILL SAGOSPELET "DEN UNDERBARA LAMPAN"

I.

(Nureddin vid fönstret i sin astrologkammare)

O mödornas heliga moder,
du timslagens lugna flit, —
ur marmor stiga blott stoder
utmejslade bit för bit! — —

— Dånet från vindar och floder
tränger ej hit. —
Sval är natten,
klar och stilla. — —

— Dammens vatten
speglar stilla
månens lilla
vita skära,
silverskyar och blåa kullar: —
nu är den stjärnsagda timman nära!

— Breden, papyrusrullar,
ut edra blad på mitt bord!
Talen, o, talen
hemliga gåtfulla ord,
tecken i svart och rött!
Sirliga rankor, hugsvalen
blicken, som länge ej mött
stigande harmoniens
växlande linjespel, —
ljuvt är att vara magiens
mästare hel! — —

— Tidens svindlande gåta
tryckt mig och fyllt mig med skräck:
stämmor hörde jag kring mig gråta,
okända makter
förde mig vilse på gäck
genom dess trötlösa, många,
höga och trånga
ekoklagande labrynter.

Vår blir sommar och sommar höst,
höst blir vinter:
doft från blå hyacinter,
honungsängars ånga
söva till sinnlig ro,

skänka sin korta tröst;
fläkten från murken förgängelse,
kyla i nattligt fängelse
isa till ångest ditt bröst! — —

— Vad blir kvar av allt? — förmultnad jord!
så, en gång jag tänkt,
var all vishets sista hårda ord
satt i pränt av grubblande hebréer. —
Länge har jag lidit, länge stridit,
fram i vetandet med bävan trängt.
Nu jag vet, — att över vind och mull,
i en värld av klara empyréer,
vila tankens strålande idéer:
allt är till och rörs för deras skull.

Jag vill jubla högt! — men vemod fyller
dock min själ, när jag betraktar livet. —
I dess stora, mörka, täta myller
något snyftar dock så övergivet,
något främmande och skönt — förirrat!
Drömmarn stannar inför det och lyss
och hans sinne bliver ljuvt förvirrat,
fjärran glider allt, som stort var nyss,
bragdens glans och kvinnans heta kyss . . .
Tänkarns öga stelt mot det har stirrat.

Det är gåtan som ej fått ett svar:
ett mysterium, vars djupblå slöja
ingens händer ännu mäktat höja.
Men därinne flammar lågan klar, —
låt oss ana glansen, låt oss böja
våra knän en stund i helig ro,
låt oss resa oss igen i tro,
tjäna tanken: allt är fött därav,
allt kan åter varda tankens slav!

II.

(Nureddin vandrar mot fjällen i Kashmir)

Bortom gröna ängar,
över mörka granar,
vita stråla bergen. —
Hell er, sol och snö!
Azurblå till färgen
himlens klocka manar
sång ur själens strängar.
Sakta välljud dö
snyftande inom mig. — —

Höj din hymn till ljuset!
Till det stora klara
fyllt av hemligheter
hos kristallers dröm —
till den blåa Ether,
till det underbara
fjärran djupa bruset! —
Evighetens ström
lyfter mig på toner.

Andelivets källa
träd allt mera nära,
med förklarad öga
skåda stilla dit!
Kylig är det höga
livets ro att bära,
skänkes ej de sälla. —
Tankens eremit,
fröjdfri, smärtglömd, når den. — —

Örn på starka vingar,
sväva svart mot fjällens
silverklara toppars
solskensdruckna glans!
Regnbågsspelets droppars
färgklangssköna ringar,
trän er lätta dans! —
Alla stumma ställens
svala liv jag anar.

Daggtårskyssta liljor,
fjärilssmekta rosor,
bidande vid vägen
solguld, vind och sky! —
Ack, en själ I ägen,

fast mot fjärrblå kosor
aldrig, veka viljor,
edra lemmar fly! —
Systrar, vita, skära . . .

Silverbäck, som porlar
över klargrön botten
mellan jätteekars
vindsusfyllda blad!
Under yra lekars
smek med blomsterskotten
pärlstänkt, ljuvt du sorlar.
Tycks ej veta vad. —
Andens längtan bär du.

Mossbelupna stenar
vilande i skugga
under tusenåra
mörka drakträds hägn!
Hjortens steg er såra,
helande känns dugga
ned från våta grenar
sommarns milda regn,
ormens kropp er smeker . . .

Trän, som kring mig susa,
smyckade med gröna
mörka blad och stora
tungta röda blom,
låt mig lugn förlora
mig i Alltets sköna
dunkelkära — ljusa
klara rikedom! — —
Smärtan — jag förstår den!

Andelivets källa
träd allt mera nära,
med förklarat öga
skåda stilla dit!
Kylig är det höga
livets ro att bära,
skänkes ej de sälla. —
Tankens eremit,
fröjdfri, smärtglömd, när den . . .

III.

(Nureddin irrar kring Bagdads gator)

Gator jag vandrat, gränder och torg,
människor sorla om mig:
jordbarnets längtan, jordbarnets sorg
gråter och snyftar inom mig. —

Ack, jag har varit stjärnorna nära,
stigit stilla mot kylig luft,
trott mig all världens längtan bära
kuvad och kall i ett klart förnuft. —

Men jag vandrade ned mot dalen. —
Silverklang steg ur källors språng,
myrtenskogen och näktergalen,
rosendoften mig tvang till sång.

Hjärtat började åter klinga,
rytmer tonade ur min själ,
intet kunde jag mer betvinga, —
arma darrande känslors träl.

Gator vandrar jag, gränder och torg,
människor sorla om mig. —
Jordbarnets längtan, jordbarnets sorg
gråter och snyftar inom mig.

IV.

*(Nureddin står i aftonen framför en damm,
där stjärnorna speglas)*

Vad är händers smek och läppars snarhet,
lyckodrömmens skära fantasi —
mot den tystblå timmans lugna klarhet
och den djupa tankens harmoni:

Intet mer den vises inre rör.
Det kan drömma svalt likt sommarnatten,
när de lätta molnens purpur dör
i ett silvrat spegelsomnat vatten.

— Nøjets lätta irrsken flytt förbi mig,
sorgsen trängtan kallar ej till sång, —
fjärrblå vida värld, som vilar i mig,
jag vill prisa dina stjärnors gång!

TOLV SONETTER I ÄDEL MATERIA

*O Middagsklarhet med din strålelds guld,
mitt skaparöga vare länge buld:
i solens glans hur skarpt står var gestalt, —
o låt mitt inre ostört spegla allt!*

I

Elfenben

Jag prisar dig, du formkult ädelt välska,
som lämnar mästarn helig och allen,
förnäm och stilla, glömsk av det gesällska
berömmets hån betraktande kamén.

Ty gracens skönhet kan mitt hjärta älska,
den harmoni, som formas lugn och ren,
det linjesprång, lättfotade, gasellska,
som smäckert skäres ut i elfenben.

Ett evigt liv ger blott den kyska glansen
förmäld med formens vilande kontur: —
Den yra nymfen stannar vit i dansen,

blir hög idé, ej kämpande natur.
Som solen sänder stråleld genom stormen,
i Kosmos' virvel vilar endast Formen.

II

Brons

Du Ödets harmoni, som hög astralisk
blott av den vises kalla öga hinnes,
du gjort mig stolt och tacksamt hård till sinnes.
Skönhetsgudinna, bölj född och Idalisk,

jag prisar dig, att du så fjärran finnes.
Att mig du nalkats, mörk orientalisk,
fast själens låga fladdrat ljüst — vestalisk.
Jag prisar dig, att grymt var njutning vinnes. —

— Hell eder, hell! min skönhetsåtrås fäder,
som älskat sten och klingande metall!
Må andra bygga sina hus av bräder, —

med bronsportalen glimmande och kall
står Konstens borg: trots slungors vin och ropen
vindbryggan fälles aldrig ned för hopen.

III

Ebenholts

Där står bland fallna purpurdraperier
en gudastod av glanssvart ebenholts
med kvardröjd doft av tunga specerier,
som från en Österns trötte furste sålts.

Dess gest är lik en skyggs — och dock en stolts:
den bär en fjärran världs mytologier,
som aldrig känt en pockande revolts
brutalhet krossa drömmens scenerier.

Den skådat dunkla mänskors ångst och skönhet
och skyars gång och höga palmers ro, —
hur soleld lekt med papegojans grönhed

och bajadärens bjällerprydda sko, —
sett spåda ungmör blomsteroffer skänka. — —
O gudastod, mig lär att sorgglömd tänka!

IV

Kristall

Min längtan är en vas av klar kristall,
där i ett kyligt silverstillta vatten
en sjunken blomma skådar hän mot natten,
som tättnar djupblå, stjärnströdd, hög och kall.

Där ute i en lustträdgård rabatten
ger hennes systrar del av livets svall,
av gyllne frömjölsstoff i smeksamt fall
nattfjärilsvingen strör den ljuva skatten.

I kvällens stillhet hennes systrar tala
om vindens viskning och vad solen gav.
Men blomman sjunken i kristallens svala

ser högt och fjärran. Vet ej jorden av.
Hon drömmer saligt, vit, till skälvning frusen,
om rymdens blommor blott. De tysta ljusen.

V

Silver

I himlarymdens stillnade förtoning
av mörk safir och klarnande lazur
stå zodiakens glittervita djur,
vars skimmer ger från dunklets kval förskoning.

Där tonar samman allt i mild försoning:
fast klangen är det klara ljusa dur,
är vemodsdrömmens stillhet dess natur.
Av silver reds för längtans ro en boning.

Emot Oändligheten går er aning,
hur saligt sorgsen i sin ljusa tro,
i fjärran höjder fick ert liv sin daning

bland silverfacklor i en azurs ro,
allt högre, högre går er ljuva spaning —
I själar stigande på Sångens bro!

VI

Pärlemor

Nu vill min Psyche smärtad gå till skriftning
i stilla tempel, där vår längtan bor,
att snyfta ut, fördold i ljusa flor,
från törnens stying och vallmobloms förgiftning: —

Min dröm blir vit lik blekblid pärlmor,
som dämpat döljer regnbågsglansens skiftning
likt silverstoft kring fjärilsvingars viftning. —
Var skönhetsyn är mild, när hjärtat tror.

Vart lekyrt tåg, som rosenkransat spritter,
blir rena jungfrurs linjelugna dans,
ljuvt sjunker sakta alla färgers glitter

hän i en stilla, mera drömkysk glans. —
Ej se vi hän mot offrets höga flamma,
ty djupt i stillhet speglar sig — det samma.

VII

Porslin

I, vilka målat, blått på vitt porslin,
här dessa båtar på den tysta floden
med silhuett av bergen och pagoden
och ljus från smala fönsters pappgardin, —

långt mer än vi förvisso I förstoden
den stilla, djupa livsmelankolin:
där nynnas fram med ömsint, mild sordin
en klassisk dikt bland tusenåra oden.

— I skärvitt siden dina lemmar kläd
nu, jungfru Körsbärsblomma! Bringa vinet,
kom på den smäckra böjda bron av jade

till paviljongen byggd av blå porslinet, —
sitt stilla ned på mattan, tunn och späd,
med vemodsfulla sånger hjärtat gläd!

VIII

Alabaster

Med huvud stött mot blomsterprydd pilaster
vid mörkbrunhyade slavinnors sång
till fläktors sus på soltältvit balkong
I vilen vekt i långa middagsraster,

I, haschischdrömmens stirrande fantaster,
försjunkna helt i grälla syners tvång. —
Då drager hän ert sinne någon gång
likt klarvit sky en stod av alabaster.

Mot stilla nejder bäres hän er själ
bort mot ett land, I veten icke vilket,
men edert öga är det lugnt och väl.

I dräkt med glansen av det rena silket
med barmen fylld av vita rosors fång,
I nalkens klara silverbäckars språng.

IX

Korall

Nu vill mitt minne stilla bygga smycken
av havets blekrött skönaste korall,
som liknar detta blod vars kära svall
min arma längtan gett en gång så mycken

varmkindad glädje, — sorg så tom och kall:
av all min lycka finns blott arma stycken. —
Nu vill mitt minne stilla bygga smycken
av havets blekrött skönaste korall.

Att bäras sedan i ett nattmörkt hår
omkring en panna vit som marmorstodens
hos någon som i stilla vemod går

i kvällars ensamhet att lyss till flodens
sorgfyllda längtanssus på väg till havet. —
Så fjärran är oss allt, som blev begravet.

X

Marmor

Jag trår till dig, du marmorns vita vila
med köldens kyskhet i all gyllne glans,
den givmilt heta solens strålar sila,
som bringa köttets drömmar utom sans. —

Vad var den unges brusande, febrila,
lustfängna åtrå mot en ensam mans
heroiskt tappra lugn att stilla fila,
tills verkets stora tysta skönhet vanns!

— Lövkransad ungdoms bullrande hetärlek,
med all din bågarklang, vad är du väl —
mot skaparhjärtäts stora stumma kärlek

till allt som långsamt vuxit ur en själ,
som icke önskar gömma eller skyla, —
blott giva tyst i hård och glansvit kyla!

XI

Stål

I skändare av mången hög idol,
I dyrkare av vaga drömmars lenhet, —
har icke klarhetsron en känslas renhet?
Och ädel stolthet, klädd i glanskallt stål!

I förevisare av hjärtats klenhet, —
ej ägen I de djävulskt heta kol,
som krävas för att skapa en symbol
åt konstidéens tigande serenhet!

När drömmens smärta vunnit full gestalt,
ej nämner skaparn, var hans hjärta lider:
det höga verket står där lugnt och kallt

i ädel hårdhet under tiders tider. —
Där speglar sig med Alltets mörkblå eter
en värld av fröjd och sorgsna hemligheter.

XII

Guld

Jag älskar dig, all världens gyllne lyx:
färgspelets ro hos väggarnas volymer,
ljusfyllda salar, skimrande kostymer. —
Fast barn av tystnaden, av Moder Nyx,

mot ljusets glans mitt vilsna hjärta rycks! —
Mig fångslar sorlet: vinglöd och parfymer,
vitt sidens fras och fläkt av röda plymer,
den kyss, som snabbt från heta läppar trycks.

Musikens klang med gälla flöjters pipning
och galna stråkars vällustlånga drag
vid eldens glitter i kristallens slipning

och spegelns stillhet är mig till behag. —
Men stum var morgon står jag vid mitt fönster,
ser rymdens blå ur isens lugna mönster.

I T A T R A L A N D E T

*O Aftonstillhet, i din skymnings frid
min kärlek ägt sin korta, ljuva tid
när Venus' silver sjönk bland svarta trän, —
mot blåa rymders tystnad svann den hän.*

I

I månens silverkalla glans
stå skogens smäckra stammar
och bergens höga blågrå krans
med glitterströdda kammar.

Hur skön går dimmans lätta dans
vid sorl från bäckens dammar. — —
Vik, ångest utan ro och sans,
som om mitt hjärta klammar!

Förglömda körers klang jag hör. —
Här vill jag saligt gråta. —
Jag känner, att vi födas för

en stor och hemlig gåta.
Må allt få ske! — När hän jag dör,
skall Dunklet milt förlåta.

II

Se, över oss står himlen blå! —
Vid doft av solhet kåda
bland granars ro låt tyst oss två
mot rymdens renhet skåda!

Vi se de vita molnen gå,
i samma tankar båda.
I fjärran allvar bergen stå. —
Nu skönhets ro får råda:

En stilla stund av evighet,
då känslor bli kristaller. —
O, över allt jag ser och vet

ett gyllne skimmer faller:
en skatt blir gömd i hemlighet
bak själars låsta galler.

III

Av vita blom ditt knä är täckt,
du småler milt mot solen;
du vilar i din blåa dräkt
i låga trädgårdsstolen.

Ditt väsen är som sommarns fläkt,
som doft av nattviolen. —
Av vita blom ditt knä är täckt,
du småler milt mot solen. — —

Men stundom stämman får ett sus
som vind mot öde stränder. —
Ditt bruna ögas djupa ljus

bär glans från dödens länder!
Ditt blod går tunt med sakta brus
i åderfina händer.

IV

Så lever du i detta land,
bland dunkelgröna sjöar
och gråa höjder, där ibland
i sommarns glans det snöar. — —

Du tycks mig förd till okänd strand
bland mystiskt fjärran öar,
prinsessa i en sagas land
bak fjäll och vreda sjöar:

Du kan ej föras därifrån
av den ditt hjärta vinner. —
Vid böljors skum och vindars dån

din levnads ljus förbrinner,
förr än till hemmet fjärran från
hans smäckra farkost hinner.

V

I dag är rymden utan glans
och bergen stå i dimma, —
o, låt ur mjuksvart ögonfrans
den veka blicken glimma!

Förljuva tyst en ensam mans
snabbt flydda drömmartimma —
den stumma smärta, som är hans,
skall aldrig du förnimma! — —

Så le ditt vackra löje mild
vid glädjens höga stämma,
snart skall en oro tung och vild

mitt hjärtas frid beklämma. — —
Dock bortom åren än din bild
skall svårmodts vågor hämma.

VI

Så låt oss gå likt tvenne barn,
som le varann vid handen,
i skogens ro, där spindelns garn
få glans av morgonbranden!

Se vita skyars lätta flarn
vid blåa himlaranden! —
Följ bäckens lopp till öde kvarn,
där mjuk och len är sanden:

Små flickor gå på naken fot, —
hur sol och jord dem smeka!
I glittrets glans bland sten och skrot

klarögda gossar leka
med kinden stänkt av stoft och sot. —
Hur skönt är allt det veka!

VII

Du nya dag, du nya liv,
mig skänk din fröjd, din smärta,
din höga längtans fullhet giv
ett skövat sångarhjärta!

O vita kära, hos mig bliv, —
bland minnen smärtfullt bjärta
nu med din oskulds makt fördriv
vart spår av blod och svärta! — —

Du kom, en linjevek gestalt
med pannans klara renhet:
jag böjer knä, jag glömmer allt

i sinnets lugna enhet, —
jag känner stormen svepa kallt,
men värmes av din lenhet.

VIII

Min själ fått ro, — för länge sen
den hörde upp att yrka.

Min längtan ljus, min vilja ren, —
ha mist sitt trots, sin styrka.

Jag vandrar hän i solens sken
mot dalens stilla kyrka:
där skall jag, böjd mot kylig sten,
med hjälplöst sinne dyrka.

Där vill jag dröja som i bön
en stund bland vita präster.
Mariahymnen klingar skön

från osedd stråkorkester.
O, dunkla makt, tag mot som lön
mitt hjärtas arma rester!

IX

I stilla dröm min dag förgår,
långt bort från sorg och lycka. —
Ditt matta gyllenstänkta hår
en gloria ser jag smycka.

Din mun är röd likt Frälsarns sår.
Jag skall den aldrig trycka. —
I stilla dröm mitt liv förgår,
långt bort från sorg och lycka.

Ditt ögas klara godhet är
likt blicken hos Gudsmoder,
din stämmas klang ett genljud bär

av Paradisets floder, —
ur törneskogar kommen är
jag själv, en vilse broder.

X

Hav tack — farväl! Min stund är all:
nu våra händer skiljas. —
Men i mitt inres värld du skall
stå evigt likt en liljas

daggkyssta krona, vit och kall.
Så blev en högre viljas
bestämda bud: er tid är all. —
Ack! Dock är ljuvt att skiljas.

Din närhets svala stund mig lärt
att älska som de vise:
jag störde ej vad mig var kärt, —

du blev mig — Beatrice:
vad Evighetens ro är värt
den rena lyran prise.

Zakopane, aug. 1907

H Y M N E R   T I L L   N A T T E N

*O Natt, o moder, vid ditt kalla bröst
åt vilsegånget barn du bjuder tröst:
som över havet valvets svarta sfär
högt över vardat vilar det som är.*

I

O höga Natt, som stjärnströdd tiger
i mörkblå prakt!

Mot rymdens ro min trängtan stiger
mot okänd makt.

Till Dunklets tempeltjänst jag viger
vad Dunklet bragt,
vad Dagens oro jag förtiger
för Dig blir sagt.

O tysta Moder på vars äne
Polstjärnan står,
som bär på Karlavagnens spänne

i mörksvart hår,
skänk huld din ro en stund åt denne, —
Din son här står!

II

Mitt öga Dagen gav klenoder,
smaragd, opal,
ljuvt glänste marmorns vita stoder
i rosfylld sal. —

Men ständigt dovt, från bergens floder
och musslors skal,
mitt öra lyssnat sus, o Moder,
om Alltets kval!

Var skärvek kind, var blåmild blomma,
hur kort dess tid.
Vi stå med händer sjunkna tomma

från lek och strid. — —
Jag vill dem lyfta sorglöst fromma
mot rymdens frid.

III

Bland sol och is mitt liv försmäktat
vid örnars skrin,
ack, stormen om min hjässa fläktat,
jag flytt lavin:

Av lusten var mitt hjärta jäktat,
av klang och vin. — —
Med intet var mitt jag besläktat —
blott eugin.

O stillhet i det blåa kalla,
hur lugn och skön —
på mina knän vill tyst jag falla

i sakta bön, — —
en osedd ensling bortom alla
med stjärnljus krön!

IV

Vita systrar, sakta tonen
i det klara blå,
milt mitt sinne I försonen
när I sjungen så!

Vita stjärnor, i den zonen,
där I vandren små,
vilar Jungfrun, Skorpionen
döljer bergets grå:

Ej den flammande Antares
ses i eldrött hot,
tankens drömsyn tyst förklaras

lyst av ljusa klot —
nu mitt öde lugnt bevaras,
tag min längtan mot!

V

Silverrena ljusa Lyra,
klinga hög och klar!
Urania, svala, dyra,
höj mig i din char!

Nyss i dionysisk yra
högröd ros jag bar, —
nu mot djupblått vill jag styra,
där mitt allvar var.

Vita Svan, vars ljuva blidhet
skänkt mitt hjärta tröst,
svep i fjäderskrudens sidhet

milt mig mot ditt bröst, —
låt i rymdens stilla vidhet
tona klar din röst!

VI

Castors, Pollux' ljusa fålar
stegra sig i fröjd. —
Vågens tyngda silverskålar
sänkts bak klippmörk höjd.

Hög Orion stålsmidd prälar
trotsigt framåt böjd.
Sirius glansmäktig strålar,
ej av sky fördröjd. —

— Vita skälvande Pleiader
ge sitt stilla ljus.
Klart i klingande kaskader

hörs en springbrunns brus.
Bortom doriska arkader
dö cypressers sus.

VII

Vaggen, vaggen, stilla vågor,
i den klara kvällens stund,
speglen stjärnors gyllne lågor,
silvermånens brustna rund.

Sakta somna dövda plågor
hän i vemodsdrömmens blund.
Alla dova frågor
stanna en sekund.

Över tysta vida vatten
dör en sakta melodi.
I den höga blåa natten

vandrar vit en sky förbi.
Stilla svarta vatten
speglar den sig i.

VIII

Sakta ödet synts dig tvinnas
fram ur timmar, dagar, år. —
Snart, ack, snart ej mer vi finnas,
tungt ditt sista klockslag slår.

Stilla natt, låt milt mig minnas
stunder av en blomljuv vår —
doften av en kvinnas
en gång smekta hår! — —

Läpparna, som skälmska myste,
en gång giva intet svar,
ögonen, som trofast lyste,

öppna mer ej blicken klar, —
känslorna vi hyste
leva evigt kvar.

IX

Blicka mot halvmånens skyföljda skäras
stilla försilvrande svalblida sken! —
Ej skall av oro du tåras.
Nattvinden fläktar så len.

— Nu vill jag minnas min käras
anletes panna, så svalljus och ren.
Nu vill av drömmen jag bäras
hän under vitblommig gren.

Fjärilar fladdra mot kalkars pistiller.
Vagga med nattmörka vingar farväl.
Tindrande tysta pupiller

skåda sig fast i min själ, — —
barn jag förspiller
drömlyckans väl . . .

X

Älskade, älskade, nu vill jag tänka
stilla på dig under timmarnas ström,
älskade, älskade, vi skola skänka
åter varandra vår ljuvaste dröm. —

Kära, ditt minne jag tvungits att kränka:
solkalla dagar ha viskat mig: glöm! —
Nätter med dagg dock din panna bestänka,
läppen blir brännande öm.

— Älskade, älskade, åter
ge vi varandra vår tro.
Ödet förbarmande låter

åter oss mötas på drömmarnas bro. —
Stjärnglans kan föda dig åter
stilla i minnet natt-timmars ro.

XI

Ack, var det länge sedan ?
Eller var det blott nyss?
Månen, likt nu, stod i nedan. —
Stanna, mitt hjärta, och lyss!

Klingar ej doft av resedan,
sjunger ej smek av en kyss,
dansa små händer ej medan
bladena viska: vyss!

Bladen i linden,
bladen i häggarnas snår. —
Spelar ej vinden

sakta på gyllene hår?
Tyst över kinden
glider i dansen en tår.

XII

Nu vill jag vara allen med mitt öde,
tala i tigande nattrymdens ro
tyst med de hänsovne döde,
som i mitt hjärta fått bo:

Lyssna till årenas isade flöde,
där dock de grönskande minnena gro.
— Är ej ibland som det ljöde
toner av stillhet och tro?

Fjärran, ack, fjärran livet förglider
hän mot den eviga tystnadens hav.
Stjärnornas skimmer sprider

stilla sig över din grav:
Vad du nu lider
vet du ej av.